

25-lecie

POWIATU BRODNICKIEGO

5 czerwca 1998 r. uchwalona została ustawa o samorządzie powiatowym, w wyniku której powstały powiaty, w tym powiat brodnicki. 23 listopada 1998 roku pierwszy starosta brodnicki Leonard Kowalski na Zamku Królewskim w Warszawie odebrał uroczysty Akt Utworzenia Powiatu Brodnickiego. Od tego momentu zaczynała się pisać na nowo historia powiatu.

Praktycznie powiaty, po ich likwidacji w 1975 roku, zaistniały ponownie w naszej rzeczywistości 1 stycznia 1999 roku. O tym, jak trudne były początki powiatu po reaktywacji, wiedzą najlepiej pierwsi starostowie Leonard Kowalski i Waldemar Gęsicki oraz radni początkowych kadencji. W ramach kolejnego etapu reformy administracyjnej ustawodawca przygotował bowiem do realizacji zadania zapisane w ogromnym pakiecie przepisów samorządowych. Jednakże w opinii wielu samorządowców najtrudniejszym zadaniem było odbudowanie wspólnoty na pośrednim szczeblu podziału państwa. I to się udało.

- Samorząd powiatowy istnieje, okrzepł i zdał egzamin - mówi starosta brodnicki Piotr Boiński. - Funkcjonuje całkiem dobrze, choć

STAROSTWO POWIATOWE W BRODNICY

w ostatnich ośmiu latach mamy do czynienia z postępującą recentralizacją, dotyczącą zwłaszcza szczebla powiatowego. Przykłady można mnożyć. Dowodzą braku zaufania do swoich obywateli. To ślepy zaułek.

Zdaniem starosty Boińskiego, to obniżenie znaczenia organów, jakimi są rady. One bowiem powinny stanowić o kierunkach rozwoju naszych małych ojczyzn. Funkcje powiatów zaś były i są bardziej złożone od funkcji zasadniczego samorządu, jakim są umocowane konstytucyjnie gminy.

- Po 25 latach nikt już nie twierdzi, że powiat to nie jest żadna wspólnota i to jest niewątpliwie największy sukces - uważa starosta. - Za tym sukcesem stoją ludzie. Bez nich, bez ich zaangażowania, codziennej mrówczej pracy, żaden sukces inwestycyjny, kulturalny, społeczny nie był możliwy.

Przez ostatnie 25 lat w powiecie, starostwie, jednostkach organizacyjnych zaznaczyło swą pracą ślad mnóstwo osób. Trudno dziś wszystkie zliczyć. Warto jednak wiedzieć, że w 25-leciu w zarzą-

dzie powiatu i radzie pracowało trzech starostów (Leonard Kowalski - 1998-2002, Waldemar Gęsicki - 2002-2010, Piotr Boiński - 2010-2024), sześciu wicestarostów (Waldemar Gęsicki - 1998-2002, Leonard Kowalski - 2002-2006, Marek Kaźmierkiewicz - 2006-2009, Jędrzej Tomella - 2010-2014, Mariusz Klonowski - 2014-2018, Stanisław Kosakowski - 2018-2024), trzech przewodniczących rady (Roman Pytłasiński - 2002-2006, 2010-2024, Tomasz Wysocki - 2006-2010, Julian Gołębiowski

- 1998-2002), siedmiu wiceprzewodniczących (Bogusław Błaszczewicz - 1998-2002, Janusz Majtczak - 2002-2006, Teresa Jakimiuk - 2006-2010, Marek Buchalski - 2010-2018, Anna Kupczyk - 1998-2018, Ambroży Marchlewski - 2018-2024, Piotr Burkiewicz - 2018-2024), 16 członków zarządu, 76 radnych rady powiatu ogółem. Niestety ośmiorga osób nie ma już wśród nas. To Jan Godlewski, Jerzy Hejnowski, Marek Kaźmierkiewicz, Janusz Majtczak, Janusz Porębski, Krzysztof Szymański, Aleksandra Warmińska, Henryk Zdunkowski.

Jaka przyszłość czeka samorządy powiatowe? Starosta Boiński jest optymistą.

- Myślę, że w końcu uda się stworzyć transparentne zasady finansowania samorządu w myśl art. 167 Konstytucji. Potrzeba powrotu do wartości, które przyświecały nam 25 lat temu, a które zostały nadszarpnięte przez ostatnie osiem lat, tj. szacunku do prawa, otwartości, zaufania. Powiat, jak i inne jednostki samorządu nie jest celem samym w sobie. Jego celem zawsze powinien być człowiek - puentuje starosta.

pm, fot. P.Majchrzak

Zarząd i rada w kadencjach 1998-2024

1998-2002

Leonard Kowalski - starosta, Waldemar Gęsicki - wicestarosta, członkowie Zarządu Powiatu w Brodnicy: Wiesław Borowski, Józef Mitura - do 10 listopada 1999 r., Zbigniew Sosnowski - do 16 października 2001 r., Danuta Grzyb - od 29 października 2001 r., Kazimierz Zawisza - od 1 stycznia 2000 r. Przewodniczący Rady Powiatu w Brodnicy - Julian Gołębiowski, wiceprzewodniczący - Bogusław Błaszczewicz i Anna Kupczyk. Radni: Jan Lewandowski, Ryszard Bober, Jan Godlewski, Danuta Grzyb - do 29 października 2001 r., Piotr Perszke, Roman Pytłasiński, Franciszek Zgliński - od 29 października 2001 r., Mieczysław Babalski, Zyta Barańska, Krzysztof Borzym, Tadeusz Czarnowski, Jerzy Hejnowski, Ryszard Konopka, Mariusz Malicki, Zenon Matuszewski, Zbigniew Łachmański, Tomasz Paszke, Ryszard Romanowski - od 26 listopada 2001 r. w miejsce Zbigniewa Sosnowskiego, w związku z wygaśnięciem jego mandatu, Andrzej Rupiński, Krzysztof Socki, Jan Zgliński, Aleksandra Warmińska.

2002-2006

Waldemar Gęsicki - starosta, Leonard Kowalski - wicestarosta, członkowie Zarządu Powiatu w Brodnicy: Wiesław Borowski, Marek Buchalski, Krzysztof Tyburski - od 29 grudnia 2005 r. Przewodniczący Rady Powiatu w Brodnicy - Roman Pytłasiński, wiceprzewodniczący - Janusz Majtczak i Anna Kupczyk. Radni: Mieczysław Stachowicz, Piotr Perszke, Bogusław Błaszczewicz, Janusz Porębski, Jadwiga Wojciechowska, Teresa Jakimiuk, Stanisław Koprowski, Bogumił Kupczyk, Aleksandra Pudelko, Ewa Sargalska, Krzysztof Szymański, Tomasz Wysocki.

2006-2010

Waldemar Gęsicki - starosta, Marek Kaźmierkiewicz - wicestarosta, wygaśnięcie mandatu 9 grudnia 2009 r., członkowie Zarządu Powiatu w Brodnicy: Wiesław Borowski, Aleksandra Pudelko, Krzysztof Szymański. Przewodniczący Rady Powiatu w Brodnicy - Tomasz Wysocki. Wiceprzewodniczący - Teresa Jakimiuk i Anna Kupczyk. Radni: Janusz Majtczak,

Kazimierz Grążawski, Roman Pytłasiński, Sławomir Jaworski, Zdzisław Kędzia, Bogusław Błaszczewicz, Marek Buchalski, Przemysław Górski, Antoni Marchlewski - od 31 marca 2010 r., Mieczysław Stachowicz, Krzysztof Tyburski, Ignacy Wiśniewski.

2010-2014

Piotr Boiński - starosta, Jędrzej Tomella - wicestarosta, członkowie Zarządu Powiatu w Brodnicy: Wiesław Borowski, Przemysław Górski, Ambroży Marchlewski - do 19 kwietnia 2011 r. Przewodniczący Rady Powiatu w Brodnicy - Roman Pytłasiński. Wiceprzewodniczący - Anna Kupczyk i Marek Buchalski. Radni: Henryk Zdunkowski, Ignacy Wiśniewski, Mieczysław Stachowicz, Franciszek Zgliński - od 19 kwietnia 2011 r., Barbara Kopańska, Waldemar Gęsicki, Zdzisław Kędzia, Andrzej Krusiński, Dariusz Malinowski, Jacek Tyburski, Mariusz Wojdyło, Tomasz Wysocki, Daniel Zdziarski.

2014-2018

Piotr Boiński - starosta, Mariusz Klonowski - wicestarosta, członkowie Zarządu Powiatu w Brodnicy: Anna Małkiewicz, Maciej Rzeński, Franciszek Zgliński. Przewodniczący Rady Powiatu w Brodnicy - Roman Pytłasiński. Wiceprzewodniczący - Anna Kupczyk i Marek Buchalski. Radni: Mieczysław Stachowicz, Piotr Burkiewicz, Zenon Matuszewski, Ambroży Marchlewski, Wojciech Szulc, Waldemar Gęsicki, Marzena Jarzemska, Andrzej Krusiński, Jacek Tyburski, Mariusz Wojdyło, Tomasz Wysocki.

2018-2024

Piotr Boiński - starosta, Stanisław Kosakowski - wicestarosta, członkowie Zarządu Powiatu w Brodnicy: Anna Małkiewicz, Małgorzata Miętkiewicz, Marek Buchalski. Przewodniczący Rady Powiatu w Brodnicy - Roman Pytłasiński. Wiceprzewodniczący - Piotr Burkiewicz i Ambroży Marchlewski. Radni: Piotr Grążawski, Krzysztof Jasieniecki, Mirosława Karpowicz, Zdzisław Kędzia, Piotr Mazur, Arkadiusz Orłowski, Małgorzata Smoczyńska, Wojciech Szulc, Piotr Śliwowski, Mariusz Wojdyło, Tomasz Wysocki.

WAŻNE INWESTYCJE ĆWIERĆWIECZA

Umiejętność wykorzystania ograniczonych możliwości budżetu samorządu, a także zdolność pozyskiwania funduszy zewnętrznych na inwestycje sprzyja realizacji planów rozwojowych. Doświadczenie władz Powiatu Brodnickiego i urzędników samorządowych w pozyskiwaniu pieniędzy ze źródeł zewnętrznych - unijnych, rządowych oraz innych - było decydujące dla sukcesu inwestycyjnych przedsięwzięć w minionym ćwierćwieczu. Dzięki temu można było zaplanować i zrealizować znacznie więcej zadań niż byłoby to możliwe przy udziale pieniędzy z tylko własnego budżetu. Ponieważ trudno jest na łamach wymienić wszystkie powiatowe inwestycje 25-lecia, przedstawiamy poniżej naszym zdaniem najważniejsze.

Szpital

1 kwietnia 2013 roku Zespół Opieki Zdrowotnej w Brodnicy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. R. Czerwiakowskiego reaktywował działalność jako samodzielna jednostka, której organem tworzącym jest Powiat Brodnicki. W wyniku przeprowadzonej od jesieni 2014 r. do maja 2016 r. rozbudowy i modernizacji szpitala w ramach projektu pn. Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa istniejących obiektów Zespołu Opieki Zdrowotnej w Brodnicy

powstał nowy funkcjonalny obiekt dwukrotnie większy od starego szpitala. Przebudowano 5 tys. m kw. i dobudowano 4,5 tys. m kw. W wyniku modernizacji i przebudowy powstały 644 pomieszczenia. Zadanie dofinansowane zostało z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego kwotą blisko 18 mln złotych.

Baza dydaktyczna szkół powiatu

Powiat Brodnicki systematycznie inwestuje w bazę dydaktyczną szkół. W 2019 roku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 i 2020 wybudowany został nowy obiekt Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy, przy Alei Leśnej 2 w Brodnicy (na zdjęciu). W budynku mieszczą się pracownie kształcenia

zawodowego: mechaniki maszyn rolniczych, obróbki rącznej - ślusarnia, budowlano-elektryczna. Są też sale dydaktyczna, łazienki, szatnie, pomieszczenia techniczne i porządkowe, a na zewnątrz wiatła. Zrealizowane przez Powiat Brodnicki projekty, których efektem jest m.in. nowy obiekt CKZiU przy Alei Leśnej, zostały uhonorowane tytułem „Kryształowy HIT 2020” w konkursie „Gospodarczo-Samorządowy HIT Regionu”. HIT-em Grand Prix 2023 została nagrodzona inwestycja pn. „Budowa infrastruktury edukacyjnej i sportowej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przy Zespole Szkół Specjalnych w Brodnicy. Przy Liceum Ogólnokształcącym w Brodnicy i Zespole Szkół w Jabłonowie Pomorskim wybudowane zostały astrobazy,

Od września 2021 uczniom CKZiU w Brodnicy przy ulicy Mazurskiej 28 służy przebudowane i zmodernizowane sportowe boisko szkolne

a w szkołach z klasami mundurowymi - ZS w Jabłonowie Pom. i CKZiU w Brodnicy - powstały wirtualne strzelnice. W ILO oddana

została we wrześniu 2012 pełnowymiarowa hala sportowa, sala fitness i siłownia wraz z zapleczem sanitarno-magazynowym. Nowoczesna baza sportowa wybudowana została też dla uczniów CKZiU.

Geoportal

Powiat Brodnicki stworzył narzędzie służące m.in. współpracy z gminami i geodetami w zakresie udostępniania danych przestrzennych, tj. planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, położenia instytucji publicznych itp. Cyfrowa geodezyjna mapa powiatu to jedna najważniejszych inwestycji 25-lecia. Powstała w ramach dofinansowanego z EFRR projektu pn. „Uzupełnienie ewidencji gruntów i budynków, dystrybucja zbioru danych o działkach, budynkach i lokalach na terenie woj. kujawsko-pomorskiego jako elementy infrastruktury przestrzennej”, którego łączna wartość wyniosła ponad 27 milionów zł.

Domy Dziecka

W październiku 2018 r. oddane zostały do użytku dwa budynki mieszkalne przy ul. Słonecznej 26 w Brodnicy na potrzeby 14-osobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Wybudował je Powiat Brodnicki w ramach projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Całkowita wartość projektu wyniosła: 3 146 014 zł. Dofinansowanie z EFRR to 1 380 120 zł. Wolnostojące, dwukondygnacyjne (parter, piętro) budynki powstały w niespełna rok. W ich otoczeniu zbudowano boisko wielofunkcyjne, parking, chodniki, postawiono dwa blaszane garaże, zagospodarowano teren zielenią. Domy zostały umeblowane i wyposażone w urządzenia oświetleniowe, sprzęt kuchenny, AGD i RTV.

Drogi

Powiat Brodnicki systematycznie inwestuje w rozbudowę, przebudowę, modernizację i remonty liczące 361,5 km sieci dróg powiatowych. Czyni to w oparciu o budżet własny i fundusze zewnętrzne - rządowe i europejskie, a także w partnerstwie z gminami. Dzięki temu na miarę możliwości finansowych co roku przybywa zmodernizowanych i przebudowanych odcinków dróg oraz chodników i ścieżek rowerowych. Drogi 1825C na odc. Zbiczno-Sosno, 1829C Cielęta Szczutowo-Górzno na odc. Cielęta-Jastrzębie, ze ścieżką rowerową, 1827C na odc. Szczuka-Gortatowo i Gortatowo-Rokitnica, 1840C na odc. Świdziebnia-Zasady, czy 1815C Jabłonowo Pom.-Górale-Konojady na odc. ul. Główna, Kolejowa, Sikorskiego (na zdjęciu) - to tylko niektóre przykłady ważnych inwestycji drogowych ostatnich lat w powiecie. Należy wspomnieć również o przebudowach zespołu mostów w ciągu dróg powiatowych 1715C Wąbrzeźno-Osieczek-Lembarg i 1818C Jabłonowo Pom.-Bukowiec wraz z przebudową dojazdów oraz mostu na Księżówce w ciągu drogi 1837C Zdroje-Staroropin w Księżem.

Herb i sztandar Powiatu Brodnickiego

15 listopada 2013 roku na sesji Rady Powiatu w Brodnicy radni przyjęli uchwałę dotyczącą projektu herbu, flagi i sztandaru Powiatu Brodnickiego. Projekty uzyskały pozytywną opinię Komisji Heraldycznej Ministra Administracji i Cyfryzacji. 10 października 2014 roku odbyły się uroczystości nadania i poświęcenia nowego sztandaru, który wykonały zakonnice ze Zgromadzenia Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej w Jabłonowie Zamku. Rodzicami chrzestnymi sztandaru zostali Maryla Lewandowska oraz Józef Mitura.

Powiat w liczbach

1040

Tyle kilometrów kwadratowych zajmuje obszar powiatu brodnickiego. Najmniejszą powierzchnią spośród wszystkich gmin tworzących powiat ma gmina miejska Brodnica - 23 km kw., a największą gmina Bobrowo - 145 km kw. Współgospodarz tegorocznych Powiatowo-Gminnych Dożynek, gmina Świdziebnia, jest szóstą co do wielkości gminą powiatu. Jej powierzchnia wynosi 104 km kw.

10

Tyle gmin administruje na terenie powiatu brodnickiego, w skład którego wchodzi: jedna gmina miejska (Brodnica), dwie gminy miejsko-wiejskie (Górzno i Jabłonowo Pomorskie) oraz siedem gmin wiejskich (Bartniczka, Bobrowo, Brodnica, Brzozie, Osiek, Świdziebnia i Zbiczno).

78 057

To liczba osób zamieszkująca nasz powiat według danych GUS z 31 maja 2023 roku. Większość mieszkańców stanowią kobiety - 39 340. Mężczyzn w powiecie - wg danych GUS z 2022 roku - było 38 779. Kobiety statystycznie przeważają w mieście Brodnica (14 891/13 726) i gminie miejsko-wiejskiej Jabłonowo Pom. (4268/4189). W pozostałych gminach powiatu statystyczną przewagę mają przedstawiciele płci męskiej.

361,44

Tyle kilometrów liczy sieć dróg zarządzanych przez powiat brodnicki. 347,348 km to drogi pozamięskie o nawierzchni twardej, a 6,232 km to drogi poza miastem - o nawierzchni gruntowej. 14,092 km stanowią drogi miejskie o nawierzchni twardej. 60 proc. dróg jest w stanie technicznym dobrym i zadowalającym. 40 proc. wymaga planowanych (23 proc.) i niezbędnych zabiegów (17 proc.).